

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Tilhørerkreds: Folketingets Kommunaludvalg

Anledning: Samråd (spsm. B-D) onsdag den 14. marts 2007

Samrådsspørgsmål B lyder: "Ministeren bedes redegøre for, hvorledes ministeren vil sikre, at der sker en afdækning af sagsforløbet og ansvarsplaceringen i sagen om underskuddet i Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune."

1. For så vidt angår spørgsmålet om ansvarsplacering i en sag om bevillingsoverskridelser må jeg først generelt henlede udvalgets opmærksomhed på, at det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for kommunens overholdelse af bevillingsreglerne.

Ingen kommunal udgift må afholdes uden bevilling og det er kommunalbestyrelsen, der har bevillingsmyndigheden og vedtager årsbudgettet. Herudover har både det stående udvalg, borgmesteren – i Københavns Kommune udvalgsformanden – og økonomiudvalget del i kommunens løbende bevillingskontrol. Fagudvalget har i den forbindelse en udtrykkelig pligt til at påse, at bevillingerne overholdes og skal bede kommunalbestyrelsen om tillægsbevilling, hvis der skulle være behov herfor. Udvalgsformanden skal påse, at ingen udgifter afholdes uden bevilling.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at årsregnskabet er rigtigt, giver et korrekt billede af kommunens økonomi og er forsynet med bemærkning

om væsentlige bevillingsoverskridelser. Endelig skal kommunalbestyrelsen tage stilling til de bemærkninger til regnskabet, som revisionen fremsætter.

Det er den kommunale revisions ansvar at kontrollere, at årsregnskabet er rigtigt og i overensstemmelse med de meddelte bevillinger. Revisionen skal gøre særskilt bemærkning i revisionsberetningen, hvis dette ikke er tilfældet.

Den kommunale tilsynsmyndigheds tilsyn omfatter også spørgsmålet om, hvorvidt kommunen har overholdt bevillingsreglerne.

Tilsynsmyndighedens rolle er at fastholde kommunalbestyrelsen på dens ansvar for overholdelsen af bevillingsreglerne, dvs. at påpege

ulovligheder og at søge eventuelle ulovlige forhold lovliggjort. Dette sker normalt gennem afgivelse af vejledende udtalelser, men tilsynet kan om nødvendigt gøre brug af sanktioner i form af tvangsbøder og anlæggelse af erstatningssag mod ansvarlige kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Endelig kan jeg selv som overordnet tilsynsmyndighed tage alvorlige, generelle og principielle tilsynssager op, som har været behandlet i statsforvaltningerne. Eller jeg kan pålægge statsforvaltningerne at behandle bestemte tilsynssager.

2. Jeg kommer nu til det konkrete spørgsmål om bevillingsoverskridelserne i Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune. Jeg kan oplyse, at Statsforvaltningen

Hovedstaden, der er tilsynsmyndighed for Københavns Kommune, til brug for overvejelserne om, hvorvidt der er anledning til at rejse en tilsynssag, den 6. marts 2007 har anmodet Københavns Kommune om bemærkninger. Statsforvaltningens anmodning er fremsat med henvisning til nogle af den seneste tids avisartikler om sagen og med henvisning til de samrådsspørgsmål, jeg besvarer i dag.

Statsforvaltningen har i den forbindelse bedt om en redegørelse for, hvilke tiltag kommunen har foretaget med henblik på at følge op på revisionsdirektoratets bemærkninger om økonomien i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Statsforvaltningen har herunder særligt anmodet kommunen om oplysning om, hvorvidt Revisionsdirektoratet på noget tidspunkt siden 1. januar 2004 har benyttet sig af sin adgang til at

forelægge revisionens bemærkninger mundtligt for Borgerrepræsentationen.

Statsforvaltningen har således over for mig oplyst, at forvaltningen på grundlag af Københavns Kommunes udtalelse og på grundlag af det modtagne materiale vedrørende kommunens årsregnskab 2005 vil tage stilling til, om der er grundlag for at rejse en tilsynssag om, hvorvidt kommunen på andre punkter end dem, statsforvaltningen allerede har påtalt, måtte have tilsidesat lovgivningen vedrørende den økonomiske forvaltning i forbindelse med budgetoverskridelserne i Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen.

Jeg vil under besvarelsen af spørgsmål D vende tilbage til, hvilke andre initiativer tilsynet allerede har taget over for Københavns Kommune.

3. I tilknytning til besvarelsen af spørgsmål B kan jeg oplyse, at Københavns Kommune i begyndelsen af februar i år bad mig om at tage initiativ til en ophævelse af den særlige ordning, der gælder for Københavns Kommunes revision, så kommunen fra 1. januar 2009 ligesom andre kommuner skal vælge en ekstern revision.

Jeg har med det forslag til ændring af styrelsesloven, L 168, som er fremsat den 28. februar 2007 – med glæde – imødekommet dette ønske. Det er efter min mening hensigtsmæssigt, at den historisk begrundede ordning, hvor Københavns Kommunes revision varetages af kommunens

eget revisionsdirektorat, erstattes med de samme krav til revisionens uafhængighed, som alle andre kommuner er underlagt.

Det foreliggende lovforslag er en meget passende lejlighed til at foretage ændringen, der også vil sikre, at de øgede krav til den kommunale revisions sagkundskab og uafhængighed, der skal gælde for alle kommuner fra 2012, også kommer til at gælde for Københavns Kommune. Hermed bliver al kommunal revision bl.a. underlagt de samme regler for revisors uafhængighed som dem, der gælder for revision af erhvervsvirksomheder af væsentlig offentlig interesse.

Samrådsspørgsmål C lyder: "Ministeren bedes redegøre for, hvilken konsekvens revisionspåtegnede regnskaber bør have, når de afgives til kommunalpolitikere, herunder kravene til påtegningerne og om ministeren kan bekræfte, at det er op til Københavns Kommune selv at dække underskuddet i Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen."

1. For så vidt angår kravene til revisionspåtegningen kan jeg oplyse, at den kommunale revision skal omfatte både en finansiel revision og en løbende forvaltningsrevision. Den finansielle revision omfatter bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabet, er i overensstemmelse med de meddelte bevillinger.

De bemærkninger, som regnskabet giver revisionen anledning til, skal fremgå særskilt af revisionsberetningerne. Revisionen kan herudover vælge at forelægge en beretning mundtligt over for kommunalbestyrelsen, og $\frac{1}{4}$ af medlemmerne kan kræve en sådan forelæggelse.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvilken konsekvens revisionspåtegnede regnskaber bør have, når de afgives til kommunalbestyrelsen, kan jeg oplyse, at revisionens bemærkninger gennem økonomiudvalget og det ansvarlige fagudvalg skal forelægges kommunalbestyrelsen til afgørelse.

Det kræves her, at kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt og i bekræftende fald, hvad der skal foretages i anledning af hver enkelt af revisionens bemærkninger. Det er f.eks. ikke tilstrækkeligt, at kommunalbestyrelsen tager bemærkningerne til efterretning.

Hvis kommunalbestyrelsen tilsidesætter sin pligt til at træffe afgørelse om revisionens bemærkninger, vil dette være i strid med lovgivningen.

3. Jeg vender mig nu imod spørgsmålet om, hvorvidt Københavns Kommune selv skal dække budgetunderskuddet fra Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen. Dette kan jeg svare bekræftende på. Bevillingsoverskridelser i kommunen er som sagt kommunalbestyrelsens ansvar.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Københavns Kommune i et brev til finansministeren og mig selv bad KL og regeringen om at ændre styringen af kommunens økonomi, således at kommunen kunne dække en ubalance i budgettet for 2007 gennem besparelser og udskydelser inden for kommunens samlede drifts- og anlægsbudget. Det fremgik, at baggrunden for henvendelsen netop var de seneste års dårlige økonomistyring på skoleområdet og de deraf følgende problemer i form af udgifter, som ikke var forudsat ved budgetlægningen.

Finansministeren har også på mine vegne i et brev af 2. februar 2007 til Københavns Kommune som svar herpå afvist at ændre økonomiaftalen mellem regeringen og KL.

Det fremgår af finansministerens brev, at regeringens årlige økonomiaftaler med kommunerne generelt er baseret på, at regeringen som følge af det kommunale selvstyre ikke blander sig i den enkelte kommunes økonomi. Der er således aftalt en samlet økonomisk ramme for kommunerne under ét, hvorfor regeringen ikke kan gå ind i de konkrete dispositioner i enkelte kommuner.

Samrådsspørgsmål D lyder: "Ministeren bedes redegøre for, om de statslige tilsynsmyndigheder løbende har fået kopi af Københavns Kommunes regnskaber og hvilke initiativer tilsynsmyndigheden i den forbindelse kan og har taget overfor det revisionspåtegnede regnskab fra Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen i Københavns Kommune siden 2003."

1. Statsforvaltningen Hovedstaden har til brug for besvarelsen af spørgsmålet oplyst, at Statsamtet København og nu statsforvaltningen har fået kopi af Københavns Kommunes årsregnskaber, Revisionsdirektoratets beretninger og økonomiudvalgets betænkninger herover samt Borgerrepræsentationens godkendelse af regnskab og revision for årene 2003-2005. Materialet er modtaget inden for den

gældende frist, som er den 31. december året efter det år, regnskabet vedrører.

2. For så vidt angår spørgsmålet om, hvilke initiativer tilsynsmyndigheden *kan* tage i forbindelse med modtagelsen af det revisionspåtegnede regnskab, kan jeg henvise til det, jeg har sagt under besvarelsen af spørgsmål B vedrørende afgivelse af vejledende udtalelser og brug af sanktioner.

Kommunens regnskaber, revisionens bemærkninger hertil og de afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet i den anledning, er meget væsentlige redskaber for tilsynets udførelse af legalitetetskontrollen med kommunens økonomiske forvaltning.

3. Som allerede nævnt har jeg bedt Statsforvaltningen Hovedstaden, der fører tilsyn med Københavns Kommune, om en udtalelse til brug for min besvarelse af, hvilke initiativer tilsynsmyndigheden *har* taget over for de revisionspåtegnede regnskaber.

For så vidt angår Københavns Kommunes årsregnskab for 2003 fremgår det af statsforvaltningens udtalelse til mig bl.a., at der i regnskabet for Uddannelses- og Ungdomsudvalgets område var redegjort for afvigelser mellem bevillinger og regnskabet. Revisionsdirektoratet henstillede, at der blev givet en egentlig begrundelse for afvigelsen.

Det fremgik efter statsforvaltningens udtalelse af regnskabet for 2003 for Uddannelses- og Ungdomsudvalget, at der var tale om afvigelse mellem

bevillinger og regnskab på knap 47,5 mio. kr. i forhold til et korrigeret budget på godt 4,2 mia. kr.

Videre fremgår det af statsforvaltningens udtalelse, at kommunen meddelte, at man var opmærksom på forholdet, og at der var udarbejdet en indstilling til udvalget om bevillingsmæssige ændringer, hvori blandt andet indgik et forslag til omplaceringer af budgetmidler inden for ungdomsområdet.

Statsamtet meddelte på dette grundlag kommunen, at gennemgangen af materialet ikke gav statsamtet anledning til at reagere.

Statsforvaltningen har videre oplyst over for mig, at statsamtet på baggrund af erfaringerne med behandlingen af årsregnskaberne for

Københavns Kommune anmodede om et møde med Københavns Kommunes Revisionsdirektorat, der blev afholdt den 27. juni 2005. Det fremgår, at statsamtets begrundelse for afholdelsen af mødet var, at Københavns Kommunes årsregnskaber med hensyn til form og indhold, herunder med hensyn til klar identifikation af revisionsbemærkningerne, i væsentlig grad adskilte sig fra regnskaber fra de øvrige kommuner. Det fremgår videre, at målet med mødet var en forbedring af Borgerrepræsentationens og statsamtets mulighed for at varetage sine opgaver.

Statsamtet pegede på mødet blandt andet på det vanskelige i at opnå overblik over revisionsbemærkningerne til regnskabet og kommunens stillingtagen til disse. Statsamtet gav endvidere udtryk for, at det var

statsamtets opfattelse, at Revisionsdirektoratet efter 1. januar 2004 havde pligt til at orientere statsamtet, når revisionsdirektoratet afgav delberetninger vedrørende regnskabet i løbet af året. Denne forpligtelse følger af styrelseslovens § 57, stk. 3.

Revisionsdirektoratet oplyste på mødet, at man var positivt indstillet over for statsamtets kommentarer til revisionsarbejdet og gerne ville hjælpe med anskueligheden. Revisionsdirektoratet foreslog konkret, at der i revisionsberetningen laves et indledende afsnit med bemærkninger, som revisionsdirektoratet anser som vigtige. Revisionsdirektoratet gav endvidere udtryk for at være indstillet på at tage statsamtets opfattelse vedrørende orientering af statsamtet om delberetninger til efterretning.

Det fremgår videre af statsforvaltningens udtalelse til mig, at Statsamtet København på baggrund af sin gennemgang af Københavns Kommunes regnskab for 2004 den 6. november 2006 afgav en udtalelse til Københavns Kommune.

For så vidt angår Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen fremgår det af statsamtets udtalelse til kommunen, at revisionens gennemgang af forvaltningens poster i balancen viste, at mange konti manglede fyldestgørende oplysninger i specifikationerne til brug for vurderingen af validiteten af enkeltposterne. Som led i bevillingskontrollen blev det konstateret, at bevillingen på folkeskoleområdet på knap 2.5 mia. kr. reelt var blevet overskredet med 60,7 mio. kr.

Det fremgår videre af statsamtets udtalelse til kommunen, at det i Uddannelses- og Ungdomsudvalgets besvarelse oplystes, at arbejdet med at rydde op i statusposter var blevet stærkt forsinket i forhold til den oprindelige målsætning, som var at afslutte arbejdet i efteråret 2005. Det skyldtes især, at det havde været nødvendigt at overføre ressourcer til arbejdet med at udrede årsager til problemerne med lønbogføringen i regnskabet for 2004. Revisionsdirektoratet var blevet orienteret herom.

Det fremgår endvidere af statsamtets udtalelse til kommunen, at forvaltningen havde forholdt sig til de konkrete henstillinger, som revisionen havde fremdraget samt oplyst Revisionsdirektoratet herom. Videre fremgår det bl.a., at forvaltningen i øvrigt havde fulgt den normale praksis i kommunen ved opgørelsen af korrektioner og efterfølgende

regningskrav vedrørende tidligere års fremsendte regninger til Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen.

Statsamtet bemærkede generelt i sin udtalelse til Københavns Kommune, at statsamtet havde fundet det vanskeligt på grundlag af økonomiudvalgets betænkning entydigt at identificere revisionens bemærkninger og at se det præcise indhold af udvalgenes beslutninger i anledning af revisionens bemærkninger.

Af hensyn til statsamtets fremtidige behandling af årsregnskaber og revisionsberetninger anmodede statsamtet derfor Borgerrepræsentationen om at henlede Revisionsdirektoratets opmærksomhed på, at revisionsbemærkningerne til årsregnskabet

entydigt skal kunne identificeres og således i fremtiden skal fremgå særskilt af årsrevisionsberetningerne, og i det omfang disse tillige henviser til revisionsprotokollater, dvs. delberetninger, afgivet i årets løb, tillige af disse protokollater. Statsamtet henviste herved til reglerne i styrelsesloven.

Statsamtet bemærkede herudover, at økonomiudvalgets betænkning vedrørende regnskabet for 2004 efter sit indhold alene indeholdt en - hel eller delvis – gengivelse af fagudvalgenes beslutninger. Statsamtet bemærkede, at det således ikke af betænkningen ses præcis alt, hvad et udvalg har besluttet i anledning af en revisionsbemærkning. Statsamtet bemærkede videre, at gengivelsen af udvalgenes beslutninger ikke sås at følge en konsekvent struktur, hvilket medfører, at det er unødigt

vanskeligt at se, hvad udvalgene har besluttet i anledning af revisionens bemærkninger.

På den baggrund konkluderede statsamtet, at Københavns Kommune ikke lever op til det krav, som følger af styrelsesloven om, at indholdet af udvalgenes beslutninger i anledning af revisionens bemærkninger skal fremgå med tilstrækkelig tydelighed.

Statsamtet anmodede derfor i sin udtalelse Borgerrepræsentationen om, at indholdet af udvalgenes beslutninger i fremtiden på klar vis fremgår – evt. i form af udskrifter af beslutningsprotokollen eller en præcis gengivelse af de relevante dele heraf – som grundlag for Borgerrepræsentationens beslutning vedrørende årsregnskabet.

Statsamtet bemærkede samtidig, at da det fremgik af økonomiudvalgets revisionsbetænkning vedrørende regnskabet for 2004, at de respektive udvalg havde truffet afgørelser med hensyn til revisionsbemærkningerne, og da Borgerrepræsentationen i et møde havde godkendt de af udvalgene besluttede foranstaltninger, fandt statsamtet at kunne konstatere, at Borgerrepræsentationen havde truffet en egentlig beslutning vedrørende de fremkomne revisionsbemærkninger samt godkendt årsregnskabet.

Statsamtet fandt derfor ikke anledning til at foretage videre i anledning af årsregnskabet for 2004 og den i den anledning afgivne revisionsberetning.

Statsamtet anmodede kommunen om underretning om, hvad Borgerrepræsentationen foretager sig i anledning af statsamtets udtalelse. Det fremgår i den forbindelse af Statsforvaltningen Hovedstadens udtalelse til mig, at statsforvaltningen vil overveje, om der er behov for yderligere tiltag fra statsforvaltningens side med henblik på at sikre, at kommunen gennemfører de ændringer i revisionens og kommunens behandling af regnskaberne, som statsamtet påpegede over for kommunen i udtalelsen af 6. november 2006.

Det fremgår videre af statsforvaltningen Hovedstadens udtalelse til mig, at statsforvaltningen endnu ikke har behandlet det modtagne materiale vedrørende Københavns Kommunes årsregnskab for 2005.

Som jeg allerede har oplyst, fremgår det endelig af statsforvaltningens udtalelse til mig, at statsforvaltningen til brug for overvejelserne om, hvorvidt der er anledning til at rejse en tilsynssag, den 6. marts 2007 har anmodet Københavns Kommune om en udtalelse.

